

ІНФОРМАЦІЙНИЙ
ВІСНИК
Лосинівської
об'єднаної
територіальної
громади

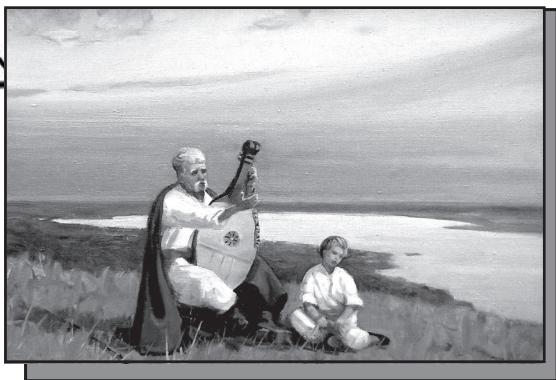
ВІСНИК

Випуск 18
Березень-
квітень 2021 р.

Лосинівської Громади

Читайте в номері:

Про кобзарів Лосинівської громади – 4 стор.

Любов Олешко – все своє життя присвятила людям 5 стор.

35-ті роковини Чорнобильської катастрофи – 8 стор.

ГОЛОВНЕ, НЕ ЗУПИНЯТИСЯ НА ДОСЯГНУТОМУ!

– **Анатолію Олексійовичу!** Варто тільки уважно перечитати новини сайту Лосинівської громади, щоб зрозуміти: голова громади короткими дистанціями не задовольняється. Довгі теж у його робочому графіку. То ви в Світанку, то в Галиці. Та де вас тільки немає. І все проблеми, проблеми. Від самого їх усвідомлення голова обертотом іде. А ви ж ними живете, переймаєтесь. Чи не завищий темп роботи взяли?

– Саме той, що треба. А проблем вистачає. Життя їх ставить із шаленою швидкістю. Відкладати цей вантаж у довгий ящик – собі дорожче. Тому намагаюся вирішувати без зволікань. Як дозволяє закон, сумління і відповідальність. Добре, що моїми хорошими помічниками стали депутати, члени виконкому. Їх підтримка, розуміння стають у нагоді. Додають сил і впевненості. Надихають. Разом ми велика сила.

– **Недавно пронеслася історія зі спекуляцією землі в селі Перемога. Чи є щось нове з цього приводу?**

– Проблема землі у селі Перемога на слуху. Вона – актуальна. Трішки улігся спалах людського гніву. Але чи надовго? Коротко читачу нагадаю суть справи. За 3 дні до місцевих виборів 9 депутатів Перемозької сільської ради (із 14-ти) надали дозвіл на розробку проектів на відведення земельної ділянки у приватну власність для 150 людей. Мова йде про 300 га землі (це п'ять земельних ділянок поблизу п'яти сіл: Перемоги, Гармашини, Богданівки, Станції Лосинівська і Чистого Колодязю). Під час розподілу земель багатьох мешканців обділено. Це і викликало людський гнів. Які заходи вжити? На дві земельні ділянки зараз накладений арешт. У поліції відкрили два кримінальні провадження за статтями про підробку документів і зловживання владою. На даний час триває досудове розслідування. Останнє слово за прокуратурою.

– **У своїй роботі ви практикуєте виїзні приймальні. Що на сьогодні найбільше турбує жителів громади?**

– Найбільше людей турбує питання налагодження автобусного сполучення з містом Ніжин. І конкурс нібито пройшов, і переможця визначено, але їздити цей переможець з певних житин відмовляється.

Власними силами селищна рада організовує підвіз жителів цих сіл до Лосинівки двічі на тиждень, де вони можуть пересісти на автобус Ніжин-Лосинівка і доїхати до Ніжина, але це не зовсім зручно. Тому звернулися з листом до обласної державної адміністрації щодо налагодження автобусного сполучення Ніжин-Терешківка, оскільки права на проведення конкурсу на цей маршрут залишаються за ними.

Друге питання – земля. Далеко не всі жителі сіл отримали землю для ведення особистого селянського господарства (до 2-х га), а земель уже майже не залишилось. До цього питання потрібно підходити

дуже виважено, визначити всі вільні землі, проаналізувати подані заяви, обговорити питання з активами сіл (у Шняківці з цією метою створили навіть спеціальну комісію), щоб і людей не образити і хоч якийсь земельний резерв залишити.

Турбує жителів і питання питної води. В колодязях вона пропала, а в свердловинах – не придатна для вживання. Тому і над цим питанням потрібно думати. Вихід знайшли сальненці, дякуючи місцевому сільгосппідприємству «Рід», його керівнику та депутату селищної ради Миколі Чуприні, там зробили свердловину в центрі села і за водою їдуть тепер навіть із ближніх сіл.

Потрібно завершити питання облаштування вуличного освітлення. Як тільки відступлять холоди, роботи відновимо.

Запуск в роботу флюорографічного кабінету при Лосинівській амбулаторії (зараз не працює через відсутність працівника), збільшення ліжок денного стаціонару в Лосинівській амбулаторії, організація вивозу побутового сміття в населених пунктах, ремонт доріг – це наші проблемні питання, які вже сьогодні потребують вирішення. І хочу запевнити виборців – вони будуть вирішені!

– **Лосинівська громада стала одним з переможців Програми USAID DOBRE.**

– Не тільки стала, а вже й почала активну співпрацю з нею. Основна ціль Програми – підтримка місцевого самоврядування. Експерти повинні визначити пріоритетні проблеми нашої громади, допомогти їх вирішити. Нас відвідала експертна група. Її ціль – спільна з Лосинівською громадою робота по розробці та вдосконаленню Стратегічного плану розвитку. Експерти Програми DOBRE уже працюють із громадою над покращенням пріоритетних послуг, місцевого економічного розвитку, залучаючи мешканців до цих процесів. Також Програма надаватиме підтримку в реалізації проектів, які оберуть мешканці громади. Тобто, передбачено співфінансування. Знання та можливості, які можуть дати експерти Програми DOBRE, будуть нам дуже корисними.

– **Громаду з робочим візитом відвідав депутат Верховної Ради України Валерій Зуб.**

– З народним обранцем ми обговорили можливі напрями спрямування субвенції на соціально-економічний розвиток. Були порушені – питання необхідності розробки генерального плану території, ремонту закладів гуманітарної сфери (школи, садочки), придбання кисневих генераторів для Лосинівської та Галицької амбулаторій ЗПСМ, ремонту доріг. Не забули озвучити і проблемні питання чорнобильців. Хочеться, щоб держава нарешті звернула увагу на учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та створила їм достойні умови соціального та пенсійного захисту.

– **Епідемічна ситуація із захворюваністю на COVID-19 на території Лосинівської ТГ,**

як і загалом в Україні, на жаль, погіршується. Нові випадки зараження реєструються практично щоденно.

– За дві доби у Лосинівській громаді зафіксовано 17 нових лабораторно підтверджених випадків на коронавірусну інфекцію.

Зупинити поширення COVID-19 можна тільки змінивши своє ставлення до ситуації, що склалася. Тому хочу звернутися до жителів громади: будьте відповідальними не лише за своє здоров'я, а й за здоров'я інших людей. Вірус поширюється дуже швидко, перед ним усі рівні, незалежно від статусу, достатку, статі та віку. Маємо серйозно поставитися до інфекційної загрози.

Закликаю жителів громади не ігнорувати карантинних обмежень, дотримуватися правил карантину, використовувати засоби індивідуального захисту та дезінфекції, дотримуватися соціальної дистанції. Лише усвідомивши важливість карантинних обмежень, особистим прикладом та спільними зусиллями ми зможемо подолати хворобу та її наслідки.

– **Надворі вже весна. Щоб ви хотіли побажати мешканцям громади у весняний час?**

– Перш за все, бадьорості і оптимізму. У природі настають свої зміни – позитивні. Весна починає дарувати нам жагу до життя і невпинне бажання знаходити працю для рук. На повісті денний питання благоустрою. Багато чого, якщо не все, залежатиме від людей. Від їх свідомості, розуміння і уболівання за справу. Скажу більше – ми повинні вчитися бути господарями власної землі. Для когось це, можливо, прозвучить банально. Але повірте – без такого підходу нам немає сенсу рухатися вперед. Бо що то за рух без мети?! І чи принесе він позитивний результат в перспективі?!

Мені теж не прийдеється послаблювати роботу. Уже намічені плани на весняний період. Буду віддавати всі сили, щоб довести задумане до кінця. Саме головне для мене – результат. Розумію, що без допомоги жителів громади буде важко його досягти. Тому великого значення надаватиму подальшій співпраці з мешканцями громади, а також депутатами та членами виконкому. Користуючись нагодою, хочу подякувати їм за плідну роботу у зимовий період. Що вимагав від нас зимовий час, ми зробили. Тепер головне, не зупинятися на досягнутому. Шукати ефективні шляхи вирішення проблем, які поставити перед нами весняна пора.

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

2 квітня – Міжнародний «Дайте дітям книги, і ви дасте їм крила»

З народження людина починає вчитися ходити, говорити, пізнавати навколишній світ. Сонячний промінь і метелик, який сів на квітку, кумедна

картинка і добра пісня, весела гра і улюблена книжка – перші вчителі дитини.

Книжка! Вона поруч від самого народження. Перші каз-

ки, оповідання та вірші читають нам мама і тато, братик і сестричка. Книжка розповідає про казкових богатирів, про скільне життя, про далекі

екзотичні країни. З книжки кожен із нас може мандрувати в минуле і в майбутнє.

Щороку 2 квітня ми святкуємо Міжнародний день дитячої книги. Ця дата була вибрана не випадково. Саме цього дня народився славетний данський казкар – Ганс Крістіан Андерсен (1805-1875 рр.), який є одним із найулюбленіших казкарів усіх часів і народів. Він є автором всесвітньо відомих казок для дітей і дорослих. Його твори, перекладені більш ніж 150 мовами, стали сценаріями численних екранізацій, мультфільмів, театральних постановок.

Тож, відзначаючи цю подію, ми згадуємо чудові твори цього дивовижного митця й оцінюємо подальші старання його послідовників. А також розуміємо, яке місце сьогодні посідає книга у вихованні та розвитку дітей.

У цей день, раз на два роки, дитячим письменникам і художникам присуджують головну нагороду – Міжнародну премію імені Г.К. Андерсена із врученням золотої медалі. Цю найпрестижнішу міжнародну нагороду часто називають «Малою Нобелівською Премією». Золоту медаль із профілем великого казкаря лауреатам вручають на

черговому з'їзді конгресу Міжнародної ради з дитячої книги.

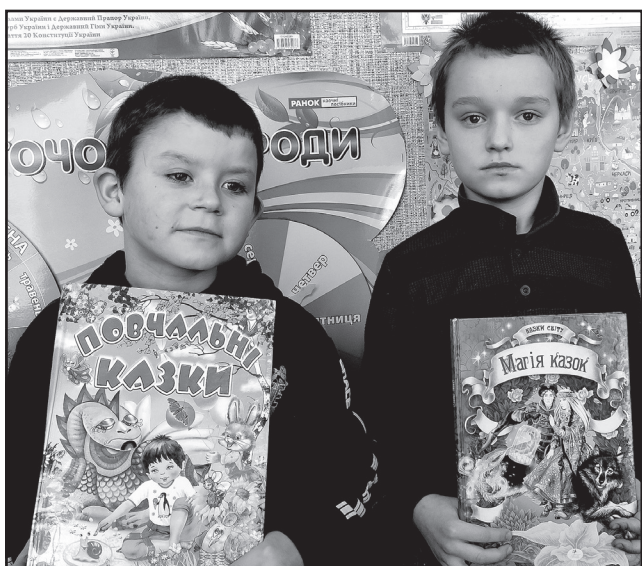
А ще Міжнародна рада з дитячої книги має право нагородити особистою відзнакою – Почесним дипломом за окремі книги для дітей: за найкращі переклади мовами світу та ілюстрування.

Зазвичай до 2 квітня у багатьох країнах приурочують проведення тижня дитячої та юнацької книги. Відбувається дуже багато цікавих заходів: виставки і фестивалі, конкурси і конференції, на яких показують, читають та обговорюють найкращі видання світу. І всюди, в усіх країнах, королем свята по праву вважається Андерсен, чий внесок у світову дитячу літературу був і залишається неперевершеним.

Продовжуючи традиції попередніх років, 2-го квітня цього року для учнів четвертого класу проведено захід «Найуважніший читач». Школярі згадували українські народні казки та авторські казки, зокрема твори Г.К. Андерсена. Переможцями у цьому конкурсі стали Кручок Вероніка, Яременко Артем, Метейко Богдан.

Марина ДУБРОВСЬКА,
бібліотекарка
Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Книга вчить, як на світі жити...

Народне прислів'я стверджує, що книга є гарним учителем, який може дати відповідь на багато запитань. І з цим важко не погодитися.

Пам'ятаю, як у дитинстві ходила до дитячої бібліотеки, де було безліч шаф із найрізноманітнішими книжками. Там було геть про все: про тореадорів з Васюківки, про кругообіг води в природі і навіть про те, чому множники можна міняти місцями.

Кожна обгортка була такою яскравою, що хотілось якнайшвидше дізнатися, про що йдеться у творі.

Згадується, як ловила очима кожну букву, щоб не пропустити ніякої важливої деталі. Бувало і таке, що певні книги перечитувала по декілька разів.

Із початком ХХІ століття з'явилися і нові технології. Беззаперечно, це великий крок для людства, адже тепер, завдяки маленькому екрану, ми можемо не тільки знайти будь-яку інформацію, а і побачити того, хто живе на іншому боці планети.

Так, у книги з'явився конкурент – сучасні технології. Тепер рідко побачиш людину, яка, шукаючи інформацію про безхребетних, піде до бібліотеки, а не промовить своєму смартфону: «Ок, google». Мало хто захоче покласти до сумки книгу на 500 сторінок замість того, щоб завантажити її на свій гаджет.

Але, чи не здається, що разом із прогресом ми втрачаємо певне відчуття романтизму? Відчуття запаху щойно надрукованих сторінок, доторкнутися до папітурки, почути шурхіт паперу... Дедалі частіше ми надаємо перевагу фільму, знятого за мотивом роману відомого на весь світ автора, і цим самим робимо собі ведмежу послугу. Книга дарує нам політ фантазії: під час читання ми самостійно створюємо у своїй голові образи героїв, їх зовнішність, характер. Наша уява дозволяє нам «збудувати» найвеличніший будинок і «побувати» у будь-якій країні (навіть якщо такої і не існує). Під час читання ми не тільки поповнюємо свій словниковий запас, а ще й підсвідомо вчимося правильно будувати речення та розставляти розділові знаки.

Шкода, що з кожним роком бажаючих відвідати бібліотеку чи книгарню стає дедалі менше. Проте, я щиро впевнена, що незабаром ця тенденція

зникне, і людство знову повернеться до друкованих видань.

Наталія АВРАМЕНКО,
педагог-організатор Перемозького ЗЗСО

день дитячої книжки

«Книжчині іменини»

**«Незамінним джерелом знань і невичерпним джерелом твого духовного багатства є книжка»
В.СУХОМЛИНСЬКИЙ**

Кожного року весною, коли пробуджується природа, дзвенять струмочки, співають пташки, 2 квітня відзначаємо іменини дитячої книжки.

Книга – одне з найбільших див, створених людиною. З книги ми дізнаємося про минуле та сьогодення, вона веде нас у захоплюючу подорож країною знань. Як не можна жити без повітря, води та хліба, так не можна жити й без книги. Недарма є прислів'я: «Хліб годує тіло, а книга – розум». Книгу називають вчителем життя, читання – найкращим навчанням. Але у сучасному світі високих технологій і комп'ютеризації все менше уваги приділяємо книгам, особливо діти. Зацікавити дітей читанням нелегко, але можна. Це робота не одного дня.

Любов до книги покликана прищеплювати насамперед сім'я. Сім'я, зокрема батьки, є керівниками читання. В сім'ї пануватиме злагода, бо батьки і діти знайдуть спільну, корисну роботу, що принесе задоволення, радість успіху дорослим та їхнім дітям.

**Діти і батьки!
Нерозділиме і одвічне коло!
Читанням книг з дітьми
Засієм їм те ваше поле,
І не на день майбутній –
На віки!**

Традиційно щороку в нашій школі проходить свято дитячої книжки, яке ми називаємо «Книжчині іменини».

Свята проходять в різній формі, а мета одна: зацікавити дітей книгою та читанням, активізувати і популяризувати сімейні читання, розвивати мовлення і пам'ять, логічне мислення, виховувати шанобливе ставлення до книги.

Чим би діти не захоплювалися в школі: історією чи природознавством,

математикою чи кресленням, на допомогу їм завжди придуть книги. Адже, як стверджує спостереження, серед сучасних дітей більше розвинені ті, які багато читають.

Кожна наша зустріч в день книги починається із запитань: А що для вас означає свято дитячої книжки? Чому свято? А якими є будні книжок? Ваша улюблена книжка? І слухаючи відповіді радієш, що діти зацікавлені в читанні. Потім з молодшими учнями читаємо вголос, ставимо запитання, разом відповідаємо. Дітей захоплюють казкові вікторини: «Вгадай казкового героя», «Хто я?», «З якої це казки?». Для запитань використовуємо «чорну скриньку», з якої кожен учень дістає предмет і розповідає про назву казки і героя, пов'язаного з ним. Малюємо улюблених героїв, розгадуємо кросворди до казок.

Для учнів середнього та старшого шкільного віку проводимо бібліоквести, турніри знавців, а саме: «Книга запитує – книга відповідає», «Сторінками улюблених книг», «Найкращий читач року», «Найрозумніший», «Штурмани книжкових морів», «Літературний кругозір»,

«Книги за здоровий спосіб життя» та інші.

Діти проявляють свою ерудицію, кмітливість, спритність і уважність, адже хочуть показати, що не тільки читають, а й запам'ятовують, беруть для себе корисне з книги.

З таких зустрічей з учнями можна зробити висновок, що в будь-якому віці для дітей улюбленими дитячими книжками залишаються казки, бо читають їх вони з дитинства. Казка не втрачає своєї привабливості й користується популярністю у дітей і дорослих уже сотні років. За допомогою казки з давніх-давен виховувалася любов до рідної землі, дому, батьків, братів і сестер, предків, а через них – до всього народу і до Вітчизни в цілому. Крім того, казки допомагають виховувати любов до рідної мови, до її чарівної краси й милозвучності. Але хто б які книги не читав, пам'ятаймо народну мудрість: «Книга джерело знань» та «Хто багато читає, той багато знає».

Катерина ЛАВРІНЕЦЬ,
бібліотекар Перемозького ЗЗСО

Що таке поезія?

*Це – мука:
Підступає, множиться, болить.
Іноді візьме тебе за руку,
Іноді відпустить і мовчить.*

Світ у якому ми живемо, кожен з нас сприймає по-своєму.

Коли на серці важко, коли душу розриває туга або коли мрії від радості, мов шалені коні, летять вперед за далекий горизонт – життя стає дивним віршем. Таким особистим, рідним, своім. І без сумнівів можна сказати – без поезії не минули дні жодної людини. Хай то будуть вірші зі старих книжок, чи рядки, які доводилося заучувати в школі, чи, може, навіть те, що тихенько зазвучало якось в серці, коли прийшла весна.

В моменти, коли стає самотньо і сумно на душі, багато хто любить взяти і перечитати твори улюблених авторів. Це і класика, і сучасні твори. У них знаходяться відповіді буквально на всі питання, що зачіпають наше життя, душу. Незважаючи на загальну комп'ютеризацію, людям все одно періодично хочеться зануритися в поетичний світ.

І вже абсолютно не важливо – досконалий і чистий вірш виходить з-під пера поета, чи кострубатий і покалічений грубими словами народжується. Головне у цій справі – відчуття у поезії життя. Адже кожен вірш подібний до людської душі – світлої і доброї або ж втомленої і змарнілої.

Але щоб навчитися розуміти поетичну мову, треба постійно читати вірші, треба вникати в них, треба вчитися вживатися в поетичний текст. Розуміти мову

поезії – це праця. Але кожен, хто навчився цьому, пізнає світ на зовсім іншому рівні, у всіх його тонкощах, не просто світ матеріальний, а світ внутрішній.

Поезія в моєму житті відіграє важливу роль. Для мене поезія – це унікальний вид літератури, більше інших розкриває внутрішній світ людини. Читаючи вірші, я переймаюся почуттями і переживаннями ліричного героя, заглиблююся в його внутрішній світ, бачу навколишню дійсність його очима. Уявляю себе в описаній ситуації, шукаю шляхи вирішення, а також відповідаю на питання, які ставить мені життя.

«Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі». Ці слова Ліни Костенко якнайкраще передають сутність поезії, адже справжня поетична творчість зачіпає найтонші струни душі, надихає жити, творити та відкривати людям себе.

Зачитуємо віршами цієї Людини, саме Людини з великої літери

Цікавлюся поезією і своїх земляків. Ще колись давно потрапила до рук збірка поета з Лосинівки Володимира Яринича. З того часу вона зайняла почесне місце на полиці «Література рідного краю» в моєму класі.

Цікаві і сильні вірші. Поет писав верлібром, або ще як говорять «білим віршем»

**Чому діти такі поетичні?
Адже вони ніби все роблять, як і дорослі
(І дорослого роблять навіть більше, ніж дорослі),
Але одне діти роблять таке,
Чого не роблять дорослі,-
Вони дивляться в небо
Щодня,**

**Поки не стануть дорослими.
А деякі з них дивляться в небо все життя
І стають поетами.**

Хочеться сказати слово і про Наталію Багмут, поетесу і композиторку, яку виколисала лосинівська земля, Твори авторки патріотичні і оптимістичні; надихають до життя, до любові, до радості, їх залюбки виконують у колі друзів і з професійної сцени.

**Я здійму до неба
Крильця-ручечка,
Помолюсь за маму,
За сестру і брата, За усю родину
І за рідну неньку Україну.**

Її пісенна збірка «З любов'ю до України» також є у мене в куточку літератури рідного краю, її пісні про школу звучать на наших святах.

Я знайома з багатьма людьми – це жителі нашої громади, які пишуть вірші. Ви чули зі сцени вірші Наталії Стрілець, знайомі з віршами Анни Ващенко, свої почуття виливає у вірші і заступник директора нашої школи Любов Лаврінець.

А скільки людей пишуть вірші і не показують навіть рідним, а в них же почуття, переживання, в них – життя.

Бо поезія – це душа кожного поета. Мені здається, кожна людина може спробувати виявити себе в поезії. Можливо, це буде не найкращий зразок художньої творчості, але будь-який твір – це частинка людської душі і його світогляду.

Світлана ПЕТРИК

с. Сальне

Туристичний маршрут з історичною цікавинкою

У книзі О.Дорогінської «Терешківка – надійний мій причал» є цікава версія походження роду Волковських з села Терешківка. Пропонуючи її, краєзнавець звертає погляд на село Вейсбахівку (нині – Білорічниця Прилуцького району – від авт.). Стверджує, що у 2 пол.19 століття багато селян місцевої поміщиці Марії Волконської переселилося на терешківські землі. За цими людьми і закріпилося прізвище Волконські, православного притерпів певної видозміни і остаточно утвердився, як – Волковські. Згадав цей факт не випадково, бо може вже й свою версію запропонувати читачеві. Тільки на цей раз вона стосуватиметься терешківського роду Перепелиць. У історичному журналі «Київська старина» за січень 1884 рік вміщена цікава розвідка етнографа Василя Горленка «Кобзарі і лірники». Дослідник пише, що в селі Вейсбахівка жив сліпий лірник Єфим Перепелиця. Мав свою хату, дві десятини землі. Господарював. Розуміло, люди йому допомагали. Не вештався без діла і його тринадцятирічний синок. Усе робив по-господарству, працював на полі. На відміну від батька, мав ясні очі, доброзичливий погляд. Він уник батьківської нещасливої долі, жив, як і всі односельці. Коли ж наставала осінь, був у батька поводитирем. Беруся стверджувати, що сліпий вейсбахівський лірник був захожий і в сусідні села Лосинівської, Галицької та Макіївської волостей Ніжинського повіту. А можливо, хтось із його роду дав початок і роду Перепелиць у Терешківці.

Та версія версією. А факти – незаперечна річ.

Тож знову про Терешківку. Виявляється, що в цьому селі у той же час, коли жив лірник Перепелиця, проживав відомий кобзар Павло Братиця. На це вказує і етнограф Василь Горленко, який не оминув нагоди відвідати Терешківку і познайомитися з уже відомим на той час кобзарем. Уважний читач може запитати: а звідки про Павла Братицю знав тогочасний дослідник старовини? Відповідь тут же, у його праці: виявляється, із реферату, який був прочитаний етнографом Івашенком на засіданні Південно-Західному відділу Російського географічного товариства, що відбулося у січні 1875 року. А шлях до кобзаря вказали нищі люди, при цьому зауваживши: «Старший кобзар Павло такий, як Остап учений» (кобзар Остап Вересай – від автора)

Чи є фотографія Петра Братиці? Виявляється, є! Її історія така: якийсь пан з Ніжина кобзаря з Терешківки сфотографував. Сказав: згодом буде опубліковано. І таки не обманув. Портрет, хоч і не схожий на Братицю, якимось чином потрапив до петербурзького журналу «Нева», який надіслав кобзарю маленький гонорар.

Коротко про зовнішність Петра Братиці. Був кобзар невеликого росту, досить повний та трохи рябий зі сірими баками.

А тепер про його біографічні відомості. Лірник родом з Мени, був кріпаком пана Танського. Коли пан переводив своїх підлеглих із одного маєтку в інший (з Мени в Терешківку – від автора!), серед переведених виявився і сліпий Братиця. Грі на лірі його вчив

менський кобзар Бешко (він помер у 1855 році), потім – відомий кобзар Андрій Шут. Від них і перейняв ряд історичних дум.

Додаткову інформацію про терешківського кобзаря черпаю з праці Мішалових В і М. Укр. кобзарі-бандуристи. Сідней, Австралія. 1986. Народився у 1843 році. Помер у 1887-ому. Коли виповнилося три роки, осліп. Композитор М. Лисенка зробив запис музичного виконання дум Братицею, зокрема думи про Хмельницького та Барабаша, які були надруковані в 1888 р. в журналі «Киевская Старина».

В 1883 В. Горленко зробив повторний запис репертуару П. Братиці і записав 10 дум. Бандура у нього 20-струнна. В 1874 році зустрів його фольклорист П. Івашенко й записав 4 думи. Репертуар. Думи: «Про Хмельницького і Барабаша», «Втеча трьох братів з Озова», «Про козака Голоту», «Фесько Ганжа Андібєр», «Івась Коновченко», «Сокилі і соколя».

У якому соціальному становищі перебував «божий чоловік», коли зустрівся з етнографом Горленком?

Жив Братиця у поганенькій терешківській хатинці, що стояла на панській землі. Своєї землі він не мав. Старенька дружина його теж була сліпа. Лірник рідко куди ходив з хати. І не тільки тому, що старість всьому причина, а й тому, що не мав при собі паспорта. Милостиню просила жінка. Вона ж ревно охороняла пісенну творчість чоловіка. Нікому не дозволяла в нього брати уроки гри, переймати пісні і псалми.

Так як же боровся з холодом-голодом «божий чоловік»? Невже однією милостинією дружини обходився?! Виявляється, ні. На панські подачки нічого було розраховувати. Допомагали селяни. Та і сам він не сидів без діла – мотав верьовки на продаж. Був уважним, чинним і лагідним до людей, тому користувався їх неабиякою повагою. Навіть мав прихильність місцевого багача, колишнього прикажчика і орендаря Вербила, що мав наймитів і наймичок. У свідомості людей лірник Павло Братиця був уособленням чогось високого. Святого. Коли Вербило поцікавився у дослідника, навіщо той записує думи і пісні від Братиці, сам кобзар відповів на це так: цим пісням більше двохсот років. Воно ж як люди колись на світі жили.

Братиця знав десять дум і близько п'ятдесяти псалмів і пісень. Багатий репертуар лірника Павла збагачувався під час літніх подорожей до Ніжина. Він згадував, як під час однієї з них зустрів якогось «кобзарського майстра» і той ознайомив його з «Записками о Южной Руси», збірником Метлинського. Навчив його дум про часи Хмельниччини. Переймав псалми лірник Братиця і від просто нищих людей, які знали їх.

Творчість Павла Братиці для етнографа Василя Горленка була важлива не тільки звучанням, а ще й тим, що давала можливість прослідкувати зв'язок з життям старої школи лірників, що була родоначальницею кобзарства.

Ще один штрих до творчого портрету кобзаря Павла Братиці. Він співав дуєтом з макіївським кобзарем Прокопом Дубом. Що відомо про останнього? Народився в Макіївці у 1841 році. Справжнє прізвище

– Дубенко. У чотири роки осліп. Василь Горленко писав у 1883 р., що Дубові зробив майстер вербову бандуру і за роботу взяв 1 карбованець. У 16 років почав учитися у шняківського кобзаря Овсія Єлінін (Сліпого) (? – біля 1880). А потім і у нього з'явився учень – сліпий кобзар Петро Гарасько з села Козари Козелецького повіту.

Наступний факт. У 2 пол.19 ст. існувало Ніжинське братство «гурт» кобзарів. Ось імена цих божих чоловіків: Феодосій Ярешко (Велика Кошелівка), Яков Новак та Микита Горбатюк (Заньки), Денис Кондратенко (Крути), Дмитро Пасіка та Яким Черевко (Носівка). Серед них – шняківчанин Овсій Єлінін (Сліпий), данинчанин Филімон Двірський та лосинівчанин Гнат Шевчун.

Цікавим є й такий факт. Валерій Валеріанович Данилов, історик, філолог, етнограф та педагог у 1905 році закінчив Ніжинський історико-філологічний інститут, був учнем відомого вченого М.Н. Спіранського. Розповідаючи про те, як став українським фольклористом, згадує такий епізод: «В роботі проф. Сперанського, носящей несколько тенденциозное название: «Южно-русская песня и её современные носители», я участвовал также собираніем сведений для перечня кобзарей и лирников, которым, помимо всего другого, ценна эта монография. Сперанский просил меня летом 1903 г. съездить в село Лосиновку, где, по слухам жили лирники, и если удастся, приобрести лиру для Румянцевского Музея. В Лосиновке я нашёл только бывшего лирника Мойсу, слепого, не ходившего уже с лирою, но дававшего пристанище странствующим нищим. У него в это время был ещё один слепец. Они дали дополнительный материал для перечня кобзарей и лирников» (Мир историка: историографический сборник / [редкол.: В. П. Корзун (отв. ред.), С. П. Бычков (отв. ред.), Н. Н. Алеврас и др.]. – Вып. 9. – Омск: Изд-во Ом. гос. ун-та, 2014. С.387).

До цього додаю так: Петру Яковичу Мойсі, сліпому лосинівському кобзарю, на той час виповнилося 60 років. Він був учнем галицького кобзаря Грицька Строгого (Строй)-Данина (Филімон Двірський). Варто цим кобзарям відкрити в школах, або бібліотеках кімнати, увічнити їх пам'ять меморіальними дошками, налагодити творчі зв'язки з населеними пунктами інших громад Чернігівщини, що славляться своїми кобзарями, вести дослідницьку роботу, підтримуючи зв'язки з Чернігівським братством, що в Києві, Інститутом містечтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. Одне слово, роботи у нас непочатий край. Але її не треба лякатися. Головне, почати. Все інше – приложиться.

Микола БОРЩ

**Маєте добре серце?
Прагнете допомагати дітям?
Виховуєте чи вже виховали власних дітей?...
Тоді Вам варто дізнатися про патронат над дитиною.**

Патронат над дитиною – нова форма виховання, якою передбачено надання комплексу послуг з тимчасового догляду та виховання дітей в сім'ях патронатного вихователя.

Дитина проживає в сім'ї патронатного вихователя від 3-х до 6 місяців на період подолання дитиною, її батьками складних життєвих обставин або до прийняття органами опіки та піклування рішення про набуття дитиною статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування.

Патронатними вихователями можуть бути небайдужі родини, які мають позитивний досвід виховання дітей, відповідні житлові умови для надання послуг з тимчасового догляду, виховання та реабілітації дитини у своєму помешканні, спільно з добровільним помічником з числа членів сім'ї, пройшли курси спеціальної підготовки кандидатів у

патронатні вихователі та відповідають іншим вимогам визначеним у чинному законодавстві.

Один з патронатних батьків має бути безробітним, бо основним місцем роботи стає патронат над дитиною, відповідно йому чи їй нараховуватиметься страховий стаж.

Патронатний вихователь щомісяця отримує грошове забезпечення в розмірі 5-ти прожиткових мінімумів для працездатних осіб та соціальної допомоги на утримання влаштованих дітей, у розмірі двох прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку, за кожен місяць її перебування.

Якщо Ви не байдужі до долі дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, маєте бажання та всі умови у наданні послуги патронату над дитиною, звертайтеся за консультацією та допомогою в оформленні відповідних документів до Центру на-

ШУКАЄМО!

**ПАТРОНАТНИХ
ВИХОВАТЕЛІВ**

дань соціальних послуг та Служби у справах дітей Лосинівської селищної ради за адресою:

смт Лосинівка, вул.Шевченка, 2, 1 пов.

тел. 0977534433, 0973143455

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ: ПЛЮСИ ТА МІНУСИ ЛОСИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ

Два дні (18-19 березня) у Лосинівській громаді перебувала польсько-українська експертна група з діагностики громади від програми DOBRE. Вона провела зустрічі з молоддю, представниками громадськості, малого бізнесу, педагогами. Два дні напруженої роботи. Аналізу, відвертих розмов і конкретних висновків, пов'язаних з оновленням та покращенням стратегічного планування. Нагадаю: у громаді проходив процес планування розвитку громади. Однак він не охоплював розвиток тих територій, які доєдналися до нас в кінці 2020 року.

Я був активним учасником заходів. Тому хочу висловити свої враження від побаченого і почутого, ознайомити читача із перебігом подій, запропонувати йому змістовний діалог.

Нашими гостями, як я уже зазначив, були експерти. Назву їх, а заодно розповім про окремі епізоди з їх біографій.

Пшемислав Фенрих, поляк. Історик за фахом. Нині директор навчального центру фундації розвитку місцевої демократії (м. Щецин, Польща). Старше покоління, можливо, ще не забуло 70-80-ті рр. уже 20 ст., і зокрема події, які розгорілися у той період у соціалістичній Польщі. Якщо призабули, то нагадаю. Робітники гданської судноверфі почали забастовку, яка згодом переросла у велику хвилю страйків по всій країні. Об'єднуючою силою поляків тоді виступило профспілкове об'єднання «Солидарність». У часи напруженого протистояння влади з мітингуємими поряд з Лехом Валенсою, авторитетним лідером об'єднання, перебував і він – Пшемислав Фенрих.

Коли я довідався про цей факт з біографії гостя, його образ для мене одразу ж став ще більш привабливим і значимим, а його думки вагомими і авторитетними.

Виступаючи перед нами, пан Пшемислав говорив, на перший погляд, про прості, звичайні речі. Але уважно слухаючи його, я кожен раз переконувався, що у цій простоті його мудрості, багатий політичний і життєвий досвід. Громадська місія пана Пшемислава – нести демократичні цінності іншим народам. До сказаного додаю ще й такий штрих з біографії авторитетного поляка: він батько багатодітної родини, яка для нього є опорою в житті, а ще він має трьох онуків.

Магдалена Братко теж полька за національністю. Життєві обставини пані Магдалени склалися так, що нині вона мешкає в Черкасах. Жінка з польським паспортом стала українкою. Наш гість-експерт соціолог за фахом, у експертній групі виконувала роль і перекладача.

Пані Оксана Колісник, українка. Живе в Черкасах. Має педагогічну освіту. Вона – представник інституту демократії ім. Пилипа Орлика (м. Черкаси). Крім політичної діяльності, захоплюється декором.

Розмову з читачем почну з того, яке значення для нас, жителів громади, має термін «стратегія». Це наш фундамент, основа, на якій триматиметься вся будова громади. Крім цього, стратегія для нас – це наше бачення проблем. Шляхів їх вирішення. Перспектив розвитку.

Пан Пшемислав одразу ж застеріг нас у вступному слові: наша ціль – допомогти вам порадами. Для цього підготуємо діагностичний звіт. Вся ж практична робота – за вами.

Не більше – не менше. Хто не до кінця зрозумів глибини думки польського експерта, внесу додаткову ремарку: ніхто за нас не вирішить наших проблем. Ніякий добротворець не принесе нам благополуччя і щастя. Не треба тішити себе марними сподіваннями. Пора зрозуміти – хто ми та які ми, закачувати рукава і серйозно братися за діло.

У чому ж полягала діагностика?

Вона фактично зводилася до опрацюван-

ня SWOT-аналізу громади. Тобто, ми повинні були самі визначити її сильні і слабкі сторони, можливості, ризики і загрози.

Було над чим попрацювати, поламати голову учасникам груп. Але результат не забарився – усі задіяні в обговоренні упоралися із завданнями на відмінно. Навіть члени Молодіжної ради, які цим зуміли подивувати і експертну групу, і селищного голову Анатолія Стрільця. Ніхто, чесно кажучи, не чекав від цих хлопців та дівчат такої обізнаності щодо громадських проблем. А ще відчувалося, що кожен з них не сторонній спостерігач, не пасивний індивід, а сформована особистість з чіткою позицією, власним баченням, бажанням плідно працювати на імідж громади.

Так які ж сильні сторони Лосинівської громади? Всі учасники зустрічей одностайні у своїх висновках. Це, перш за все, – родючі чорноземи. Вони основа розвитку громади. Альфа і омега успішності. Рушійна сила всіх планів і починань. Інші сильні сторони – функціонування агропромислових, промислових та торгівельних підприємств. Дрібне підприємництво. Прагнення до залучення зовнішніх інвесторів (до прикладу, завдяки такій співпраці у Лосинівській громаді з'явилися соціальний гуртожиток і соціальне таксі). Є у нас і благодійники, меценати, які при потребі в змозі підставити плече допомоги, профінансувати той, чи інший захід, проект (згадаймо тільки-но відкрити на базі лосинівської амбулаторії нову терапевтичну кімнату і подякуємо підприємцю Володимиру Топольському за фінансову підтримку). Громада має історичні пам'ятки. В тому числі і музеї. Тобто, ми маємо ті джерела, з яких можна черпати патріотизм, запал, енергію і оптимізм. Маємо хорошу й освітню базу, матеріально-технічне забезпечення шкіл (комп'ютерні класи, мультимедійні дошки). У нашій громаді проживають талановиті майстри і майстрині – вишивальниці, різьбярі по дереву, малярі. Є й любителі поетичного слова, краєзнавці, аматори сільської сцени. Спортивні досягнення теж на високому рівні (селище визначалося одним з кращих спортивних сіл Чернігівщини). Активно заявляє про себе молодь. А ще ми з вами патріоти, прагнемо працювати на рідній землі, робити наше життя заможнішим і щасливішим.

Поговоримо й про слабкі сторони нашого життя. На них не варто закривати очі. Їх треба бачити. Бо тільки такий підхід зможе допомогти у їх вирішенні. Серед найголовніших – аудит землі. Недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету. Агропідприємства неохоче беруть участь у соціальних і культурних проектах громади. Серед них є й такі, що не мають місцевої реєстрації. Мала кількість робочих місць. Стоїть громада також перед фактом недостатньої кількості кваліфікованих спеціалістів. Вкрай мала зацікавленість і активність населення (усіх бажаючих було запрошено на зустріч з експертною групою. Кількість присутніх – нуль). Слабка спроможність комунальних підприємств. Недостатня розвиненість інфраструктура (поточні ремонти доріг, відсутність освітлення на окремих вулицях, неякісний Інтернет). Відсутність вивозу сміття в селах та їх утилізація. Великий відсоток людей похилого віку. Мала кількість місць для відпочинку. Мала забезпеченість дітей гуртковою роботою.

Ми також описали безпекові ризики і загрози. Серед них – вторгнення на територію України агресора, сепаратизм, епідемії, стихійні лиха, потепління клімату, погіршення екологічної ситуації на планеті, порушення угод з МВФ, енергетична криза в Україні, відсутність законів протидії рейдерству, вибірковість дій українського законодавства, корупція у вищих ешелонах влади, відміна податку на акциз, а звідси і зменшення надходжень у місцевий бюджет, не до кінця продумана медична реформа, постійне збідніння населення, високий рівень інфляції, руйнування основ традиційної моралі, негативний вплив ЗМІ на свідомість, відірваність влади від народу, його потреб, бездіяльність правоохоронних органів, погана якість продуктів харчування, катастрофічна демографія, еміграція українців за кордон.

За результатами SWOT-аналізу та вивчення ситуації в громаді члени експертної групи повинні подати своє бачення ключових цілей та стратегічних напрямків розвитку Лосинівської громади. Їх бачення разом з нашим власним баченням мають вилитись в єдину Стратегію сталого розвитку громади.

Микола БОРЩ

З дитинства мріяла стати лікарем

Хочу розповісти про людину, яка за покликом серця та за професією своє життя присвятила людям.

Олешко Любов Андріївна народилася 26 серпня 1946р. в с. Сальне. Після війни батько мав трьох дочок. А йому, як кожному чоловіку, хотілося сина. Але народилася четверта донька. Назвала її Любою старша сестра Нюта. У селі була акушеркою Балаба Люба, сестра промовила: «Люба Балабина «кушерка» і наша нехай буде «кушеркою».

У 6 років Люба пасла гусей, а коли підросла годувала шовкунів. У 1953р. пішла до школи. Перша вчителька Гарда Софія Іванівна бачила старанну ученицю, і в честь своєї вихованки назвала свою доньку Любою.

Закінчивши 8 класів, вступила в 1961р. до Ніжинського медичного училища, де здобула професію фельдшера.

На 4-му курсі медучилища вийшла заміж за Олешку Петра Васильовича, який був у селі бригадиром рілляничої бригади. Після закінчення медичного училища працювала в Лосинівській районній лікарні, у фізкабінеті. Пішки ходила на роботу в Лосинівку.

У 1966 народився син Сергій. 3 листопада працювала завідувачою колгоспним родильним будинком. За 10 років стажу, Любов Андріївна допомогла народитися на світ більше ніж 500 діткам.

У 1969 народився син Володимир. Пробувши 3 місяці в декретній відпустці, вийшла на роботу.

Завідуючою акушерським пунктом працювала до 2006р. У 2001р. пішла на пенсію, але продовжувала працювати ще 12 років. 2007 році перенесла тяжку операцію, і працювала на 0,5 ставки до 2013р.

Незважаючи на те, що Любов Олешко сама медичний працівник, її не покидають хвороби. Але і на даний час вона надає посильну допомогу хворим. Вимірює тиск, виконує маніпуляції, які призначають лікарі.

Любов Андріївна дякує Богові за те, що має двох синів, трьох внуків, правнучку Владиславу.

Підступна хвороба не зламала мужню жінку, вона у свята чи базарного дня заходить до адмінбудівлі старостинського округу та бібліотеки, люди із вдячністю вітають Любу Андріївну, бажають їй здоров'я.

Живіть довго, дорога наша рятівнице, хай Господь оберігає Вас довго-довго на радість всіх односельців!

Людмила ПРОХОРЕНКО,

бібліотекар Світанківського старостинського округу

Жив не тільки для себе – для всіх!

Цими березневими днями виповнилося б 70 років від дня народження Володимира Пилиповича Івашка, колишнього директора Лосинівського хлібокомбінату.

Слухаючи спогади колег про Володимира Пилиповича, відкриваємо для себе все щось нове. Пізнаємо його, як людину і як організатора виробництва все глибше й глибше.

Коли він, головний інженер агрофірми «Лосинівська», одержав призначення на вищезгадану посаду (1995 рік), справи підприємства, м'яко кажучи, бажали бути кращими.

Новий керівник не розгубився. Зосередився, поглянув на ситуацію, яка склалася, збоку. Зібрав у кулак свою волю і взявся до справи. Не розмінювався на дрібниці, не витрачав силу-силенну часу на необов'язкове.

Ішов до поставлених цілей розмірено, твердим кроком. Заасфальтував територію підприємства, провів його газифікацію, розширив ринок збуту хлібовиробів, відкривши торговельні осередки в Ічнянському та Носівському районах. Сприяв інтенсивнішій роботі швейного та копильного цехів, цеху безалкогольних напоїв. Взяв під опіку збанкрутіле селищне комунальне господарство.

За короткий час Лосинівський хлібокомбінат був виведений з кризи і добився стабільної рентабельної роботи. Почав займати призові місця по випуску окремих видів продукції у Всеукраїнському конкурсі підприємств споживчої кооперації України.

Було не так усе й просто. Часи вимагали великих зусиль. Та чим важчі вирішував завдання Володимир Пилипович, тим більше вкладав сил у справу. Йому не байдуже було, яким буде завтрашній день хлібокомбінату.

Голос Володимира Пилиповича, його приклад були такі запальні і щирі! Не послуhati, не зрозуміти, не піти за ним просто було неможливо.

Кажуть, у Володимира Пилиповича був винятковий, надприродний талант організатора. А ще він мав найвищачнішу рису характеру – любов до людей.

І це були ті крила, на яких керівник підприємства піднімався найвище.

Коротке життя дарувало Володимиру Пилиповичу Івашку радість від усвідомлення того, що живе не тільки для себе – для всіх.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

Музей для самоутвердження

У Лосинівському краєзнавчо-етнографічному музеї мене одразу ж охоплює хатній дух, а ще в око впадають ікони. На стінах їх висить видно-невидимо, і всі вони ваблять зір і серце, формують таку світлу ауру, що розвиднюють собою увесь інтер'єр кімнат.

Ще у 19 столітті у цьому приміщенні знаходилася земська школа. У 20 ст. – молитовний будинок. Нині – музей, створений силами протоієрея Олега Гуги та лосинівчан. Ентузіастами виконано колосальну роботу і зроблено справу дуже вміло і професійно.

Сховище, так називає своє дітище Олег Драгушович, працює на громадських засадах, хоча йому не завадив би офіційний статус музею комунальної власності Лосинівської громади.

Олег Драгушович з гордістю та захопленням оповідає про експонати. Тут кожна річ має свою історію і про кожну з них він може розповісти щось цікаве, охарактеризувати того, кому вона належить (облік

краєзнавцю для того, щоб повернути лосинівчанам їх далеку історію. Де тільки він не побував, яких архівів не відвідав! Всі історичні джерела про

у манускриптах історії, вони стали матір'ю освіти й науки, культури і мистецтва, а головне – чинником самопізнання жителів нашого селища.

приніс експонати. Ця честь випала – Боровик Катерині Кузьмівні (першою принесла до музею давнє днище, мотовило та ін.) і Большаковій Серафимі Володимирівні (подарувала ступу – останній експонат).

Впевнений, краєзнавчо-етно-графічний музей в Лосинівці – особливе місце, він не дозволить зрікатися молодим поколінням минулого, забруднювати криницю минушнини, здатну по-особливому вгамовувати духовну спрагу.

Не припиняється ні на хвилину й дослідницька робота лосинівського краєзнавця. Підтвердженням цього – книга «Лосинівка православна» (2012), серія книг про священномученика Феоктиста Смельницького (2016), а також книги, написані у співавторстві з ніжинським науковцем Віктором Литовченком – «Давня історія лосинівських земель (археологія, геополітика, осадження)» (2018) та «Історія Лосинівки XVII-XVIII ст. (політика, документи, врядування)» (2019), у яких автори відслідковують архайчне минуле рідного краю, відображають особливості функціонування визначеної території в складі Київської Русі, аналізують характер та особливості розвитку лосинівських земель в період Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

Мають краєзнавчий інтерес і публікації дослідника минушнини у періодиці. Ось їх заголовки – «Тарасевичів хутір», «Хутір Косатівщина», «Рудка-Ірод – ріка минулого» та багато інших.

У 2017 році по Лосинівці пронеслася новина, яка ледь не претендувала на тему для історичного детективу. У Свято-Троїцькому храмі Лосинівки під час проведення ремонтних робіт виявлено нішу, яка має вести до підземних ходів чи невідомого підвального приміщення. Краєзнавець Олег Гуга говорить: ще у 1980-ті роки під час земельних робіт виявили муровані галереї, що вели у бік Троїцької церкви. Але тоді ніхто їх не дослідив. Старші за віком лосинівці згадують, як в дитинстві гралася біля закритого комуністами храму і через невеликі ніші залазили під церкву.

Підземні ходи можуть вести до усипальниці чи й навіть до маленької теплої церкви.

Хоча в селищі є легенда й про підземні ходи між Троїцькою та Іоанно-Богословською церквами. Тільки розчищення завалів дасть змогу дослідити загадкові ходи.

Олег Драгушович започаткував також відеопроєкт. На камеру старожили селища діляться спогадами про минуле Лосинівки, події на переломних етапах історії, згадують забуті звичаї і традиції селища, розповідають про славних жителів та їхні діяння. Ці матеріали теж уходять у краєзнавчий фонд музею.

Іншою стороною краєзнавчої діяльності ентузіаста-краєзнавця – його невтомний пошук фотографій з минулого Лосинівки, що дає йому змогу формувати фотоархів селища. Світлин оцифрованих, покращених та колоризованих дослідником. Належать до різних років. Найдавніші – початок минулого століття. Тематика цих унікальних раритетів різнопланова: родинні, колективні, школа, випускники, весілля, спорт, дозволя, культура. За тими світлинами можна побачити, як змінилися селище, одяг, житло, весільні обряди. Цікава й така особливість: на фотографіях можна простежити, як змінювалися вирази обличчя людей у ту хвилину, коли ставали, щоб сфотографуватися. Фотографії промовляють до уважного глядача особливими деталями, вони часом більше здатні розповісти, ніж розлогі краєзнавчі нариси та статті. Переконалися, дивляться ті світлин лосинівчани – й серце у них калатає. Люди пізнають селище свого дитинства, бачать молодими своїх батьків, бабусь і дідусів. Бачать своїх родичів, близьких, знайомих і ровесників. Згадують, дивлячись на світлин, людей, які вже відійшли. Спогади, емоції від такого дотику до минулого вирують через край. Шкода тільки, що не всі світлин датовані.

Лосинівська громада дякує протоієрею Олегу Гузі за його невтомну подвижницьку працю, просвітництво, постійний пошук краєзнавчих матеріалів. Бажає подальших успіхів і нових краєзнавчих відкриттів!

Микола БОРЩ

експонатів ведеться ретельно). Називає прізвища тих, хто підтримував його у починанні, приносив у музей речі домашнього вжитку, предмети побуту, знаряддя праці, національне вбрання... Литовченко Віра Михайлівна, Литовченко Галина Михайлівна, Кабріль Євдокія Іванівна, Ременюк Раїса Оврамівна, Андрієць Надія Григорівна, Боровик Катерина Кузьмівна, Багмут Віктор Петрович. Петрик Антоніна Василівна, Примак Павло Андрійович, Савенко Анастасія та Меланія, Ткаченко Микола Миколайович, Андрієць Світлана Миколаївна, Макобрей Марія Павлівна, Синявська Юлія Русланівна, Юхно Надія Андріївна, Боровик Катерина Кузьмівна, Івашко Віра Антонівна, Литовченко Наталія Сергіївна, Процько Микола Федорович та багато-багато інших жителів селища.

Рано чи пізно, мабуть, кожен з нас замислюється: а чому саме так зветься його рідне село, де витоки тієї назви, що воно означає? Людям допитливим, таким, які люблять краєзнавчі відкриття, а Олег Драгушович саме з таких, не байдужа ця таємниця.

Багато часу знадобилося

Лосинівку фіксував, ретельно опрацьовував, оцифровував. Праця ця була не з легких, але дослідник працював завзято, не шкодуючи і часу, ні сил, бо щиро вірив, що робить для людей потрібну справу.

Слухаючи оповідача, відкриваю все нові й нові деталі з історії Лосинівки.

Мою увагу привернув стенд, на якому розміщена легенда про Лосинівку. Цей витвір людського генія своїм корінням сягає аж на початок 20 століття. Думаю, прочитавши її, кожен лосинівчанин буде пишатися духовною спадщиною предків, виплекану століттями. Тут же зазначу: Олег Драгушович відкрив для нас т.з. Руську (Волинську) метрику за 04 жовтня 1611рік, у якій фіксується перша згадка про наше селище – рік 1611-й. (До цього першою згадкою про Лосинівку вважався рік – 1627-й). А це значить, що у цьому році Лосинівка відзначить 410-річний ювілей.

А ось стенди, на яких розміщені копії історичних джерел про селище – фундаш Катерини Угорницької, універсал гетьмана Івана Скоропадського, карти Лосинівки 18 і 19 століть. Зафіксовані

Унікальною особливістю музею є й те, що кожен лосинівчанин тут може заглибитися в своє родове коріння. Історичних матеріалів для цього вистачає. Особливу увагу привертають копії Лосинівських метричних книг. Найдавніша з них датується 1725 роком, а остання – 1923 роком. У них реєстрації актів громадянського стану: хрещення (народження), вінчання (шлюб), поховання (смерть) з фіксацією днів і років народження, вінчання, смерті. І знову ж нагадаю: цей комплекс історичних джерел у музеї з'явився, дякуючи цілеспрямованій пошуковій роботі Олега Драгушовича, значення якої важко переоцінити.

Наша екскурсія продовжується... Очі розбігаються від стародавніх експонатів – церковних книг, у яких Божа наука, картин місцевих самобутніх художників, рушників, предметів побуту, які супроводжували життя наших пращурів протягом віків. Причорюють вишиті сорочки. У їх орнаментах жодної зайвої лінії, кожна рисочка із своїм значенням. Наші предки свято вірили, що така сорочка зберігає у собі позитивну енергетику, символізує здоров'я, красу, щастя і любов. Тому ці витвори місцевих майстрів заворюють, притягують до себе сакральністю і таємністю.

Робота по змістовному наповненню старожитностями музею триває. Але незважаючи на це, тут уже живе дух народних традицій, що споконвіку виховували в людині добрі почуття, працювиту вдачу, чутливість до краси душі.

Музей відкрито в кінці травня 2018 року, на День Святої Трійці. Під час святкування Дня селища. Урочисто стрічку на відкритті перерізали ті, хто першим та останнім

Разом зробимо наші села ошатними та затишними!

В рамках відзначення Дня довкілля, по всій Лосинівській громаді відбулися заходи по упорядкуванню та прибиранню територій, а саме: озеленення територій, прибирання парків, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ побутових та інших відходів, прибирання та приведення у

належний санітарний стан територій, прилеглих до адміністративних будівель, парків, скверів, дитячих, спортивних майданчиків, кладовищ, забезпечення чистоти і порядку. Головною метою даної акції є поліпшення стану природи, привернення уваги громадськості до екологічних проблем громади.

До заходу долучилися працівники установ, організацій, закладів освіти та культури, комунальних підприємств Лосинівської громади; працівники селищної ради та старостинських округів, а також активісти та небадужі мешканці громади.

Селищний голова Анатолій Стрілець

та виконавчий комітет Лосинівської селищної ради дякують всім, хто долучився до толоки та допоміг в прибиранні територій. Адже тільки спільними зусиллями ми зробимо Лосинівську громаду чистішою і красивішою!

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

20 березня – Міжнародний день щастя. Ми запитали в учнів Лосинівської ЗОШ, ЩО ТАКЕ ЩАСТЯ?

Найбільше щастя для кожної людини – відчувати і знати, що вона потрібна, її люблять та поважають.

Щастя – це внутрішня гармонія, яка поєднує в собі любов, щирість, гідність. Щастя – це вдома вся родина, здалеку чути голосний сміх дітей та дорослих.

Станіслав Коробка, учень 5-А кл.

Щастя – це здорова родина, яка завжди може підтримати та направити на правильний шлях. Друзі, які завжди поряд. Це тоді, коли ти досяг успіху і в тебе все виходить, або ж ти отримав гарну оцінку, адже ти бачиш плоди своєї праці. Щастя – це проведене дозвілля разом з тими, хто милий та дорогий твоєму серцю. Щастя – у простих речах: у бабусиній вечірній казці, у маминій ласці та щирий посмішці, у приємному слові підтримки моєї улюбленої тітоньки, коли ти відчуваєш дружнє плече старшого брата. А ще я відчуваю себе щасливою тоді, коли по-дорожню, коли маю змогу спостерігати за цікавими місцями моєї Батьківщини.

Марія Попович, учениця 6-Б кл.

Що таке щастя? Багато поколінь задається цим питанням. Воно індивідуальне для кожного, але по-своєму важливе для всіх. Воно вбачається в горнятку кави холодним зимовим вечором, у першій весняній квітці, в очікуванні дивовижного свята. Це поняття не має певних меж чи рамок, адже скільки людей стільки й думок. Немає такої людини, яка б ніколи не відчувала цього неземного почуття.

На мою думку, щастя – це сніданок зі своєю здоровою і усміненою родиною. Коли кожен ділиться своїми планами на день і щиро бажає гарного дня найдорожчим людям. Щастя – це тиха молитва пізнім вечором. Коли чуєш тільки серце і душу. Коли можеш допомогти іншому, коли маєш кому довіритися і відкритися, коли безмежно кохаєш і відчуваєш себе

коханою. Щастя живе в кожному з нас, але не кожен його може розпізнати. Бажаю вам бачити щастя скрізь і у всьому!

Анастасія Савенко, учениця 10 кл.

У кожної людини щастя має свій особливий зміст. На мій погляд, це вірні друзі, які завжди можуть підставити своє міцне плече, здорова любляча сім'я та затишок в домі. Мати задоволення від свого життя, чути голоси своїх близьких, саморозвиток – все це не матеріальні цінності, а приємні та прекрасні емоції. Кожна людина на цьому світі заслуговує бути щасливою. Якщо в тебе в житті є люди, на яких ти можеш покластися у найскладніший момент, дім, у який ти з радістю повертаєшся кожного дня, школа, яка навчає важливим речам, – то ти один із найщасливіших людей. Отож цінуйте своє щастя та даруйте його іншим.

Анастасія Калініченко, учениця 7-А кл.

Щастя – приємне відчуття в душі людини. Воно виникає тоді, коли не хворіють батьки та рідні, коли велика дружна родина, коли мирне небо над головою, коли є вірні друзі, з якими можна поговорити про сокровенне, коли здійснюються мрії. На мою думку, кожна людина має своє уявлення про щастя, тому я бажаю всім бути по-своєму щасливими.

Катерина Гавриш, учениця 5-Б кл.

Щастя знайоме всім, проте кожна людина уявляє його по-різному, адже нема на світі однакових людей. Для когось щастя – це гарна, прибуткова робота, квартира в центрі великого міста. Інші люди віддають перевагу вірним друзям, які ніколи не підведуть у біду. Також є така категорія людей, яким сімейний добробут за найбільше щастя.

Я вважаю, що щастя – це здоров'я. Навіть якщо у тебе дуже багато грошей, здоров'я не купиш. Бувають такі страшні хвороби, що навіть вірний друг при

Що таке щастя?

всьому бажанні допомогти не може. Людині потрібно берегти своє здоров'я, як зіницю ока, позбутися шкідливих звичок, займатися спортом, більше рухатися.

– Бабусю! Зі святом весни тебе! – тільки-но забігла внучка до хати і до мене з вітанням. – Ось тобі подарунок! – простягає маленькими рученятами згорточок, а там – горнятко з надписом «Дорога бабусю, я люблю тебе». А внучок робить перші невпевнені кроки назустріч, всім своїм еством ніби говорить: «Я скучив за тобою, рідненька». Обіймають тебе рученята, а пухкі малесенькі долоньки гладять твоє обличчя, торкаються посивілих скронь і розправляють у цю мить кожну зморщечку...

І проясніло враз обличчя, засвітилася мерехтливими іскорками душа старенької...

– Ви ж моє щастячко, любі внучата, моя надія, опора і радість безмежна. Саме у вас – моє продовження, бо ви і є той пагінчик, що проростає, множить у велику, щасливу родину.

Хата враз світлішає, наповнюється промінчиками щастя – ось такими грайливими хлопчиками та дівчатками. Зникає десь сум і губиться враз безнадія, а душу переповнює невичерпне море радості, усмішок, веселого і піднесеного настрою.

Це ж щастя... найсправжнісіньке, осяяне тими маленькими «промінчиками», що забігають до бабусиної хати. І поки вони є, такі невгамовні та безтурботні, плаксиві чи щедрі на посмішку, доти і щастя панує в родині.

Ганна ЖАДЬКО,

учитель Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів

Можна багато аргументів наводити проти безглузлого, незаконного і варварського звичаю палити навесні суху торішню траву, стерню, очерети на берегах водойм. І жодного – «за». Однак, незважаючи на безліч статей у ЗМІ, постів у соцмережах, профілактичну та інформаційну роботу лісівників, пожежників, екологів, врешті, штрафи, щороку ми бачимо палаючі ниви, пасовиська, лісосмуги, узбіччя доріг.

Спалюючи сухі залишки рослинності, люди часто не замислюються над тим, до яких наслідків це може призвести. А загрози чималі і пов'язані вони не лише з забрудненням ґрунтів чи загибеллю тварин і птахів, які гніздяться у траві, а перш за все мають шкідливий вплив на здоров'я і життя людей. Шкода від спалювання листя і сухої трави багатолика і надзвичайно небезпечна. При згорянні однієї тони рослинних залишків у повітря вивільняється біля 9 кг мікрочастинок диму, який у своєму складі містить оксиди азоту, вуглецю, чадний газ, а також сполуки важких металів. У тліючому, без доступу повітря, листі утворюється бензопірен – речовина, здатна викликати ракові захворювання. На присадибних ділянках рослини нерідко окроплюють пестицидами, які також вивільняються у повітря при згорянні листя чи трави. Найбільше пестицидів містить бадилля

картоплі, яке ми так рясно окроплюємо від колорадського жука. Додаткова проблема полягає в тому, що з листям, як правило, горить і безліч різноманітного сміття, що суттєво посилює забруднення атмосфери. При згорянні, скажімо, поліетиленового пакету, в повітря вивільняється до 70 різноманітних хімічних сполук, більшість з яких отруйні для людини. Саме вони, як правило, стають причиною першіння в горлі, кашлю. Щільний чорний дим від тління пластикового сміття містить канцерогенні поліциклічні вуглеводні. При горінні гуми, окрім згаданого, утворюються канцерогенна сажа та оксиди сірки, що спричиняють респіраторні захворювання. Епітелій слизової оболонки дихальних шляхів, що постійно подразнюється димом, не здатен протистояти мікробам. Особливо погано тим, хто страждає на бронхіти, бронхіальну астму, риніти чи тонзиліти. До вогнища нерідко потрапляють ДВП, ДСП, фанера. Ці матеріали містять

формальдегідні смоли, до складу яких входять формальдегіди і можуть бути пофарбовані масляною фарбою, що містить свинець. Прикро визнавати, та найчастіше біля вогнищ можна побачити дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, а за словами медиків вплив диму на їх організм особливо небезпечний. Адже можливі захворювання дихальних шляхів, алергічні реакції ще несформованого дитячого організму чи навіть більш серйозні проблеми.

Щоб вплинути на свідомість людей щодо дбайливого ставлення до навколишнього середовища, 13 квітня цього року Верховна Рада України ухвалила законопроект № 2339 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля (щодо посилення відповідальності за дії,

спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу)», а від 17 квітня 2020 року в Україні почав діяти закон № 556-IX «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України з метою збереження навколишнього середовища».

Закон суттєво підвищує розміри штрафів за забруднення атмосферного повітря, знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, порушення вимог пожежної безпеки в лісах та самовільне випалювання сухої рослинності або її залишків.

Згідно із законом, штраф за забруднення повітря становить від 30 тис. 600 грн до 61 тис. 200 грн або позбавлення волі терміном до 3 років.

Знищення або пошкодження лісових масивів, зелених насаджень навколо населених пунктів, вздовж залізниць, а також стерні, сухих дикоростучих трав, рослинності або її залишків на землях сільськогосподарського призначення вогнем караються штрафом від 91 тис. 800 грн до 153 тис. грн.

Порушення вимог пожежної безпеки в лісах тягне за собою накладення штрафу на громадян від 1 тис. 500 грн до 4 тис. 590 грн і на посадових осіб – від 4 тис. 590 грн до 15 тис. 300 грн. Якщо це ж призвело до виникнення лісової пожежі або поширення її на значній площі, – штраф від 4 тис. 500 грн до 15 тис. 300 грн для громадян та від 10 тис. 710 грн до 18 тис. 360 грн.

Випалювання стерні, луків, пасовищ, ділянок із степовою, водно-болотною та іншою природною рослинністю, рослинності або її залишків та опалого листя на землях сільськогосподарського призначення, у смугах відводу автомобільних доріг і залізниць, у парках, інших зелених насадженнях та газонів у населених пунктах без дотримання порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, – карається штрафом від 3 тис. 60 грн до 6 тис. 120 грн для громадян та 15 тис. 300 до 21 тис. 420 грн для посадових осіб.

Отже, наступного разу, коли надумаете спалити листя, сміття чи суху траву, подумайте про те, скільки шкоди ви цим завдасте довкіллу, оточенню та самому собі.

Закликаємо Вас бути екологічно розумними, обачними, застережливими, пильними та уважними. Давайте разом запобігати виникненню масових пожеж, в які можуть перерости найменші загорання сухої рослинності.

Якщо Ви помітили загорання в лісах, на відкритих територіях, сміттєзвалищах, негайно телефонуйте за номером «101» або

068-77-61-107 - Лосинівська МПО;

097-95-07-738 - Галицька ПСО;

Сергій ПОСТОЛ,

завідувач сектору оборонно-мобілізаційної роботи, цивільного захисту та надзвичайних ситуацій

Щоб ніколи не падала на Землю гірка Зірка Полин

Сімдесят трьох хлопців-чорнобильців Лосинівської громади вже немає з нами. Від цієї думки на серці осідає сум. Здається, ніби вчора багатьох з них бачив, обмінювався думками про наше життя, нагороджував їх грамотою селищного голови. А сьогодні...Відлетіли білими журавлями в інші світи наші земляки-вогнеборці. І тільки пам'ять про них золотистим німбом кружляє над пам'ятним знаком «Героям Чорнобиля».

Кожен рік, 26 квітня, мешканці громади приходять до цього святого місця. Тут відправляється заупокійна літія за померлими чорнобильцями, після якої учасники мітингу кладуть вінки та квіти до підніжжя пам'ятного знаку та вшановують хвилиною мовчання пам'ять тих, хто першим прийняв на себе удар страшної екологічної катастрофи.

Серед присутніх – і чорнобильці. Наші герої, які ціною свого здоров'я змогли здолати страшну трагедію ХХ століття.

Стримані і небагатослівні, про-

тро Васильович, Жежера Володимир Іванович, Жорновський Володимир Миколайович, Івашко Григорій Володимирович, Кабанець Михайло Іванович, Калута Іван Михайлович, Кательницький Петро Іванович, Кожанов Володимир Георгійович, Ковтун Володимир Орестович, Корноух Анатолій Михайлович, Кулинко Володимир Михайлович, Кукурудза Михайло Васильович, Кулик Володимир Андрійович, Лаврінець Петро Юхимович, Литвинов Володимир Васильович, Литовченко Петро Павлович, Литовченко Микола Олексійович, Майко Василь Миколайович, Макаренко Григорій Іванович, Марійко Володимир Васильович, Марійко Володимир Павлович, Могильний Олексій Петрович, Назаренко Іван Миколайович, Нишпов Іван Михайлович, Овраменко Володимир Миколайович, Осипенко Віталій Іванович, Оніщенко Микола Петрович, Паскевич Дмитро Григорович, Пашеко Василь Андрійович, Плакса Микола Миколайович, Петрик Григорій Миколайович, Петрик Віталій Гри-

І ліс перемогли!

**Хоч в пишноцвітті літ
Себе не вберегли,
Бо врятували світ**

Тоді, у квітні 86-го, на Чорнобильській АЕС зашкалювало вселюдське лихо, плювався отруйною парою кратер, пливли зловіщі хмари. Атом метався, мов звір, несамовито, незбагнений до кінця. Поля під Чорнобилем перестали годувати людей. Усе, що росло на них, увібрало в себе смертельну радіацію, яка переслідувала все живе. З'явилося нове визначення: «рудий ліс» – це заражені мертві дерева. Квилив вітер у порожніх селах.

У двобій з атомом вогнеборці Лосинівської громади виявили хоробрість і героїзм. Це вони виходили на сам реактор прибирати уран. Встигали кілька разів кинути лопатою сипучої речовини у бездонне жерло реактора і назад. Киплячий бітум пропалював чоботи, бризками осідав на одязі, в'їдався у шкіру. У очах миготіли відблиски графіту. Радіоактивного, розпеченого. Тут вже не потрібні були ніякі прибори, щоб виявити, якій радіації піддаються ліквідатори. Полум'я розповзалося по покрівлі, жадібно поглинаючи метр за метром. Проводили захоронення радіоактивного ґрунту. Люди слабшали від їдкого диму, нестерпної спеки, болю, втрачали сили, падали. Часто рівень радіації не дозволяв працювати повною мірою. Але робота просувалася. Де хлопці брали сили, щоб витримати такі навантаження, працювати з повною віддачею, виконувати поставлені надзвичайні завдання? Допомогало фізичне загартування, сила волі, висока відповідальність, колективізм, рішучість, наполегливість. Не озиралися, не ховалися за спину інших. Виконували свій обов'язок до останнього подиху. Хіба не подвиг?

Тут, у Чорнобилі, не проходила лінія фронту і не свистіли кулі, але воїнами, героями були всі — пожежні і водії, механізатори і будівельники, медики і дозиметристи, енергетики і хіміки, солдати і офіцери. В атомні дні і ночі вони не думали про себе, вони думали, щоб врятувати нас.

Минають роки, змінюється світ. Ми переосмислюємо своє життя і бачимо його у зовсім іншому світлі. Але незмінними є наслідки чорнобильської аварії. Чи зникнуть вони? Чи побачимо коли-небудь їх кінець? Не можу дати на це питання конкретної відповіді. Зауважу лише: треба пам'ятати, що саме нам та нашим дітям жити й надалі на цій землі, що від нашої пам'яті та способу життя залежить саме існування та здоров'я наступних поколінь.

Урятований світ – найкращий пам'ятник тим, хто загинув у чорнобильському пеклі. Пам'ятаймо про них і робімо все, щоб ніколи не падала на Землю гірка Зірка Полин.

Анатолій СТРЕЛЕЦЬ,
селищний голова

те рішучі і дієві. Свої кращі роки вони окропили рентгенами, повернулися в сім'ї з підірваним здоров'ям, а потім витрачали кущий сімейний бюджет на своє довготривале лікування.

Назву кожного з них. Андрієць Володимир Миколайович, Барило Олександр Анатолійович, Баран Петро Степанович, Батрак Віктор Сергійович, Боровик Анатолій Миколайович, Біда Микола Олексійович, Бур'ян Григорій Володимирович, Гавриляко Олександр Миколайович, Гавриш Григорій Якович, Гайдей Голя Олексійович, Галат Олег Іванович, Гой Іван Дмитрович, Галета Григорій Іванович, Голопапа Григорій Миколайович, Гресь Станіслав Федорович, Городничий Микола Іванович, Гречко Олександр Григорович, Давиденко Віталій Іванович, Дарда Гнат Антонович, Дідик Володимир Миколайович, Донець Геннадій Володимирович, Донець Микола Іванович, Дубовий Володимир Васильович, Думенко Пе-

горович, Петрик Володимир Григорович, Петрик Іван Іванович, Петрик Микола Дмитрович, Петрик Микола Іванович, Петрик Михайло Іванович, Пігнастій Дмитро Миколайович, Покрасьон Станіслав Олексійович, Поливко Григорій Володимирович, Прокопенко Іван Григорович, Приходько Микола Степанович, Пономаренко Анатолій Анастасійович, Постол Микола Миколайович, Постол Михайло Миколайович, Постол Іван Андрійович, Постол Михайло Миколайович, Процан Олексій Григорович, Ременюк Микола Іванович, Ременюк Микола Степанович, Романченко Михайло Миколайович, Руденко Іван Іванович, Руденко Микола Іванович, Свирид Григорій Павлович, Сердюк Петро Миколайович, Стадніченко Григорій Іванович, Сороколіт Петро Григорович, Федоренко Анатолій Іванович, Турчин Володимир Сергійович, Чепак Андрій Васильович, Четверик Микола Олексійович,

Чорний Володимир Миколайович, Черногор Анатолій Васильович, Чудак Микола Борисович, Швидкий Володимир Олексійович, Шевчун Віталій Олексійович та Волковський Ігор Володимирович – постраждали від наслідків чорнобильської трагедії.

Подумки переносуюся у той злопам'ятний кінець квітня 1986-го року. Їх викликали до селищної ради з наказом взяти з собою паспорт, військовий квиток і водійські права (якщо такі були). Харчів на три доби. Віднікування і зайві запитання не приймалися. Були ж військовозобов'язані.

Про все довідалися лише в Чернігові, де був пункт збору. Там сформували 25-ту бригаду, пояснили, що перед нею поставлено серйозне і небезпечне завдання – вести очищення територій від радіоактивного забруднення. Далі було Гончарівське, де одержали амуніцію і автомобілі. У ніч на травневі свята сформована колона рушила вперед до Іванківського району Київської області. Поблизу села Оране (за 30 км від Чорнобиля) розбили табір і почали налагоджувати на скору руку побут.

Ставили палатки, облаштовували автостоянку. Паралельно приходило усвідомлення, що перед ними, «партизанами» (так вони себе називали), найнебезпечніший ворог, якого не можна ні побачити, ні почути. У нього немає ні запаху, ні кольору. Що навколишній світ одержав ще одне невідоме дотепер вимірювання — гірке і жорстоке. Мирний атом перестав бути мирним. І що треба буде приставити на себе подвійний удар — вогонь і радіацію.

Уважно вчитуюся у рядки з вірша, що викарбуваний на плиті пам'ятного знака.

**Коли Зоря Полин
Рудим зробила ліс,
Ми стали як один,
Ми стали в повний зріст.**

Засновник та видавець

ЛОСИНІВСКА СЕЛИЩНА РАДА

Адреса: 16663 вул. Шевченка, 2, смт. Лосинівка,

Ніжинський район Чернігівська обл.,

тел. (04631)61-2-37

e-mail: losynivskaotg@ukr.net

Розповсюджується безкоштовно.

Матеріали підготували:

Юлія КАЛУТА

Комп'ютерна верстка:

Олена ВІТНОВА

Віддруковано

ТОВ «Форматплюс-П».

Думки авторів можуть не збігатися з поглядами редакції.

За точність викладення фактів відповідає автор.

Редакція має право редагувати та скорочувати матеріали.

Відповідальність за якість несе друкарня.